

เรื่องเสร็จที่ ๑๒/๒๕๗๖

ที่ ๒๐๔/๕๐๓

คณะกรรมการกฤษฎีกา

วันที่ ๑๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๗๖

เรื่อง เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามหนังสือที่ ฎ. ๙๐๙๐/๒๕๗๖ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ศกนี้ ส่งสำเนาหนังสือ นายอาร์ กียอง เกี่ยวด้วยปัญหาที่กระทรวงยุติธรรมเสนอขึ้นในเรื่องอากรแสตมป์ เกี่ยวกับตราสาร ซึ่งทำขึ้นก่อนใช้พระราชบัญญัติ แต่นำมายื่นต่อศาลในภายหลังว่าจะต้องเสียค่าอากรหรือไม่มาให้ คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณารื้อบทน

บัดนี้ กรรมการพร้อมด้วยประธานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ประชุมกันเมื่อวันที่ ๑๕ เดือนนี้ ตรวจพิจารณาบทกฎหมายในเรื่องนี้แล้ว กรรมการฝ่ายข้างมากมีความเห็นว่า ตราสารตามปัญหาที่กระทรวงยุติธรรมยกขึ้นเสนอนั้นต้องเสียค่าอากรตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พ.ศ. ๒๕๗๕ เพราะฉะนั้นจึงเรียนมาเพื่อท่านจะได้นำมตินี้เสนอ คณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) หลวงประพนธ์นิติสรค์

คณะกรรมการกฤษฎีกา
รายงานการประชุมกรรมการร่างกฎหมาย

ทำข้างวังหน้า

วันที่ ๑๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๖

ผู้ที่มาประชุม คือ

(๑) นายพันเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา	ประธานคณะกรรมการกฤษฎีกา
(๒) พระราชวงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์	กรรมการร่างกฎหมาย
(๓) หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ	กรรมการร่างกฎหมาย
(๔) พระยามานรราชเสวี	กรรมการร่างกฎหมาย
(๕) พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์	กรรมการร่างกฎหมาย
(๖) พระยาลัดพลีธรรมประคัลภ์	กรรมการร่างกฎหมาย
(๗) พระนิติการณประสม	กรรมการร่างกฎหมาย
(๘) หลวงประพนธ์นิติสรค์	เลขาธิการ
(๙) นายอาร์.กียอง	ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมาย
(๑๐) นายเรมี เดอปลังเตอโรส	กรรมการร่างกฎหมาย
(๑๑) นายเรเนคาโซ	กรรมการร่างกฎหมาย
พระสารสาสน์ประพันธ์, หลวงประดิษฐมนูธรรม และนายเดือน บุญนาค ลา	
นายเสกกล บุญยัษฐิติ	
จดและเรียบเรียง	

เปิดประชุมเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

วันที่ประชุมได้พิจารณา

(๑) เรื่องกระทรวงยุติธรรม เสนอปัญหาในเรื่องอากรแสตมป์เกี่ยวกับตราสารซึ่งทำขึ้นก่อนใช้พระราชบัญญัติ แต่นำมายื่นต่อศาลในภายหลังว่าจะต้องเสียค่าอากรหรือไม่

(๒) คณะรัฐมนตรีให้ตีความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลพิเศษ พ.ศ.๒๔๖๗ เกี่ยวด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษา

เมื่อเปิดประชุม หม่อมเจ้า"วรรณไวทยากร วรวรรณ" รับสั่งว่า ได้มีพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๗๖ แต่ยังมีได้ตั้งกรรมการร่างกฎหมายอันแท้จริงขึ้น ขอให้ถือว่าที่ประชุมนี้เป็นที่ประชุมของคณะกรรมการกฤษฎีกาชั่วคราวไปก่อน และให้ถือว่าบรรดากิจการที่กรรมการร่างกฎหมายแต่เดิมได้ทำไปแล้วไม่ผูกมัดถึงกรรมการนี้

ที่ประชุมอนุมัติ

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ รับสั่งว่า ในการพิจารณาปัญหาววันนี้ขอเสนอ

ให้นายอาร์.กียอง เป็นผู้เสนอเรื่องในปัญหาอากรแสตมป์และให้พระยามานราชเสวี เป็นผู้เสนอเรื่องพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลพิเศษ

ที่ประชุมอนุมัติ

(๑) เรื่องปัญหาอากรแสตมป์

นายอาร์.กียอง กล่าวว่า เรื่องปัญหาว่าเอกสารที่ทำขึ้นก่อนวันใช้พระราชบัญญัติ แต่เมื่อนำมาขึ้นต่อศาลเป็นพยานหลักฐานภายหลังจะต้องปิดแสตมป์หรือไม่นั้น ขอเล่าถึงที่มาของพระราชบัญญัตินี้ คือ เมื่อเวลาที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ กรรมการร่างกฎหมายและเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรก็ให้พิจารณาปัญหานี้ด้วยแล้วเหมือนกัน ความเห็นเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรว่าเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้แล้ว เอกสารทุกฉบับไม่ว่าทำก่อนหรือหลังต้องปิดแสตมป์ทั้งหมด กรรมการร่างกฎหมายเห็นว่าเป็นการรุนแรงและจะทำความลำบากให้แก่ประชาชนเกินไป จึงขอให้เป็นอย่างที่ร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว เอกสารที่ทำก่อนใช้พระราชบัญญัติจะต้องปิดแสตมป์ต่อเมื่อนำมาขึ้นศาล ถ้าเอกสารนั้นอยู่เฉยๆ ก็ไม่ต้องปิดแสตมป์ ความเห็นข้อนี้ได้รับความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร นอกจากข้อตกลงตั้งนี้แล้วขอกกล่าวว่า พระราชบัญญัติอากรแสตมป์เป็นกฎหมายภาษีอากร ซึ่งออกมาเพื่อประโยชน์หาเงินเข้าสู่ประเทศ ตามกฎหมายฝรั่งเศสนับแต่วันที่กฎหมายออกแล้ว เอกสารทุกฉบับจะต้องปิดแสตมป์ และตามกฎหมายอังกฤษ เอกสารที่ทำก่อนใช้กฎหมายไม่ต้องปิดแสตมป์ แต่ถ้านำมาเป็นพยานในศาลต้องปิดแสตมป์เสียก่อนศาลจึงจะรับเป็นพยานเอกสาร

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ รับสั่งว่าที่นายอาร์.กียอง กล่าวมาแล้วขอให้ถือว่าเป็นการเล่าเรื่อง และอย่าถือให้เป็นเหตุผลหรือความเห็นในการที่จะวินิจฉัยปัญหานี้

นายอาร์.กียองรับรอง

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ รับสั่งว่า สำหรับปัญหานี้ต้องตีความในตัวแห่งพระราชบัญญัติอากรแสตมป์ พ.ศ. ๒๔๗๖ มาตรา ๒๑ ซึ่งกล่าวไว้ชัดแล้วว่า "ตราสารซึ่งกฎหมายจะต้องปิดแสตมป์นั้นถ้ากระทำให้ขึ้นโดยมิได้ปิดแสตมป์แล้วไซ้ ท่านว่าจะใช้กับต้นฉบับหรือสำเนาเป็นพยานหลักฐานในศาลมิได้จนกว่าจะได้ปิดแสตมป์อันจำเป็นต้องปิด" จากบทบัญญัตินี้ เห็นได้ชัดว่าเอกสารที่ทำก่อนพระราชบัญญัติเมื่อนำมาเป็นพยานในศาลจะต้องปิดแสตมป์เสียก่อน

พระยามานราชเสวี รับรอง

พระยาลัดพลีฯ เห็นว่า ตราสารที่ทำก่อนใช้พระราชบัญญัติแล้วนำมาเป็นพยานในศาลไม่ต้องปิดแสตมป์ เพราะว่าตราสารนั้นได้ทำก่อนที่มีกฎหมายอากรแสตมป์ และมาตรา ๒๑ กล่าวว่า "ตราสารซึ่งตามกฎหมายจะต้องปิดแสตมป์" น่าจะหมายถึงตราสารที่ทำภายหลังกฎหมายเท่านั้น และเห็นว่าพระราชบัญญัติอากรแสตมป์นี้เป็นกฎหมายใช้แก่ประชาชนถ้าจะให้เก็บแล้วก็ต้องบอกไว้ให้ชัดเจน มิฉะนั้นแล้วศาลจะไม่เก็บเพราะศาลไม่น่าที่จะทราบถึงเจตนาของผู้ร่าง

พระนิติการณฯ รับรอง และกล่าวว่าตามธรรมดาเมื่อประกาศใช้กฎหมาย ถ้าจะให้ย้อนหลังแล้วก็ต้องบอกไว้ แต่เรื่องอากรแสตมป์นี้ไม่ได้บอกให้ย้อนหลัง

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า ก่อนที่จะเกิดปัญหานี้ได้มีศาลหนึ่งสั่งเก็บอากรแสตมป์แก่เอกสารที่ทำก่อนใช้พระราชบัญญัติ แล้วให้มีผู้ไปร้องต่ออธิบดีกรมสรรพากรฯ เสนอเรื่องไปยังกระทรวงการคลังฯ สั่งให้คืนค่าอากรแสตมป์ กระทรวงยุติธรรมเห็นเป็นปัญหาสำคัญ จึงได้หารือไปยังนายอาร์.กียอง ที่ปรึกษาในการร่างกฎหมายฯ ได้ตอบแสดงความเห็นตามจดหมายลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ศกนี้ ว่าศาลเก็บอากรแสตมป์แก่ตราสารที่ทำก่อนใช้กฎหมายแต่นำมาเป็นพยานภายหลังใช้กฎหมายได้ และเห็นว่าในเรื่องเก็บอากรแสตมป์นี้ ศาลปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ทำการแทนเจ้าหน้าที่สรรพากร ไม่ใช่ทางตุลาการ เมื่อผู้ใดจะคัดค้านก็ฟ้องศาลให้ทำหน้าที่ทางตุลาการตัดสินให้

หม่อมเจ้าวรรณไวทยากร วรวรรณ รับสั่งว่า การเก็บอากรในที่นี้หมายถึงการเก็บจากตราสาร ไม่ใช่เก็บจากการกระทำ และไม่ให้ตัดสิทธิการตีความทางตุลาการ และข้อตกลงวันนี้ให้ถือเป็นความเห็นของที่ประชุมนี้ ไม่ใช่ให้ตัดสินเด็ดขาด การตัดสินเป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี

ประธานกล่าวว่า ที่นายอาร์.กียอง อ้างถึงกฎหมายต่างประเทศเพื่อประกอบการพิจารณานั้นชอบแล้ว แต่สำหรับเรื่องนี้ต้องใช้ให้เหมาะแก่เหตุการณ์ในเมืองไทย

ที่ประชุมลงมติเป็นเสียงข้างมากว่า ตราสารที่ทำก่อนใช้พระราชบัญญัติแล้วนำมายื่นต่อศาลภายหลังพระราชบัญญัติ ต้องปิดแสตมป์

(๒) เรื่องมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลพิเศษ พ.ศ.๒๔๗๖

พระยามานรราชเสวี กล่าวว่า ตามมาตรา ๘ มีความว่า "คำพิพากษาของศาลพิเศษนี้ เป็นเด็ดขาดบังคับคดีได้ทันที ไม่มีอุทธรณ์ฎีกา" มีความหมายเพียงใด และคำว่า "เป็นเด็ดขาดบังคับคดีได้ทันที" จะหมายถึงการนำความกราบบังคมทูลด้วยหรือไม่

พระยานิติศาสตร์ไพศาลย์ กล่าวว่า ตามมาตรา ๓ กล่าวไว้ชัดว่า "บรรดาพระราชกำหนดกฎหมาย และกฎข้อบังคับอื่น ๆ ที่มีความขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บทพระราชบัญญัตินี้แทน" จึงเข้าใจว่าพระราชบัญญัตินี้ลบล้างกฎหมายอื่นทั้งสิ้น และตามมาตรา ๘ ยังได้บอกไว้ชัดว่า เป็นเด็ดขาดบังคับคดีได้ทันที ไม่มีอุทธรณ์ฎีกา จึงเห็นว่า ตามปกติไม่มีกฎหมายใดบัญญัติเช่นนี้ ที่เขียนไว้ก็เพื่อประสงค์จะไม่ให้ฟ้องกราบบังคมทูล จึงเห็นว่าไม่ต้องกราบบังคมทูล

หลวงประพจน์ฯ เห็นว่า ไม่ต้องกราบบังคมทูล เพราะที่เขียนไว้ว่า เป็นเด็ดขาดบังคับคดีได้ทันที ก็เพื่อประสงค์จะให้บังคับคดีได้ทันที ไม่ต้องไปทำอะไรอีก ถ้ามีเช่นนั้นก็คงไม่เขียนไว้

นายอาร์.กียอง กล่าวว่า คำว่า "เป็นเด็ดขาดบังคับคดีได้ทันที" นั้น หมายความว่าเฉพาะแต่ในทางตุลาการ คือว่า ไม่มีอุทธรณ์และฎีกา ซึ่งจะเห็นได้จากคำว่า ไม่มีอุทธรณ์และฎีกา ขยายความไว้ในตอนท้ายแห่งมาตรา ๘ ด้วยแล้ว การแปลความต้องการตีความตามตัวอักษรและในกฎหมายลักษณะอาญามาตรา ๑๔ และวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ ต้องแปลโดยเด็ดขาดและเคร่งครัด ถ้าจะให้ยกเลิกราก็คงกล่าวไว้โดยเฉพาะ แต่มาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลพิเศษไม่ได้กล่าวไว้โดยเฉพาะ จึงเห็นว่าไม่ยกเลิกกฎหมายเดิม อีกประการหนึ่งเห็นว่า

ผู้ร่างคงไม่ประสงค์ถึงกับจะไม่ต้องนำความกราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาตเพราะถ้ามีประสงค์แล้วก็ต้องเขียนไว้

พระยามานรเสวี กล่าวว่า เหตุที่ให้กราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาตนั้นก็เพราะในสมัยการปกครองสมบูรณาญาสิทธิราช พระเจ้าแผ่นดินเป็นเจ้าชีวิต จึงต้องได้รับพระบรมราชานุญาต

พระยานิติศาสตร์ฯ กล่าวว่า ตามรัฐธรรมนูญให้อำนาจศาลเต็มที่ แต่ให้อำนาจพระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานอภัยโทษ จึงเห็นว่าพระมหากษัตริย์มีแต่จะอภัยโทษอย่างเดียว

นายอาร์.กียอง กล่าวว่า การขอพระบรมราชานุญาตเป็นวิธีปฏิบัติภารกิจจึงไม่ต้องบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่การที่บัญญัติเรื่องพระราชทานอภัยโทษไว้ก็เพราะเป็นเรื่องพิเศษ

พระยาลัดพลีฯ เห็นว่า ต้องขอพระบรมราชานุญาต เพราะมาตรา ๘ ไม่ได้กล่าวไว้ และมีเหตุผลว่าแม้แต่พระธรรมนูญศาลทหารมาตรา ๘๕ ยังให้ต้องได้รับอนุมัติจากกรรมการเสียก่อน ตามธรรมนูญศาลทหารในระหว่างใช้กฎอัยการศึกก็ต้องการเร็ว ยังต้องให้ได้รับอนุมัติจากกรรมการ แต่ศาลพิเศษนี้ไม่ต้องการเร็วอย่างศาลทหารจึงเห็นว่าต้องนำความกราบบังคมทูล

พระยานิติศาสตร์ฯ เห็นว่าต้องนำความกราบบังคมทูลตามกฎหมายลักษณะอาญา เพราะไม่มีกฎหมายอื่นมาลบล้าง ต้องใช้กฎหมายเดิม

นายคาโซ เห็นว่า เรื่องนี้เป็นปัญหากฎหมายอาญา การที่จะให้กฎหมายใหม่ลบล้างกฎหมายเก่าจะแปลโดยอนุโลมไม่ได้ เมื่อไม่มีบทบัญญัติในกฎหมายใหม่ยกเลิกโดยชัดแจ้งก็ต้องถือตามกฎหมายเก่า

นายเรมี เดอปลังเตอโรส เห็นว่า การจะยกเลิกกฎหมายเก่า ต้องมีกฎหมายใหม่กล่าวไว้โดยแจ้งชัด

ประธาน เห็นว่า ในมาตรา ๘ ไม่ได้บัญญัติถึงการนำความกราบบังคมทูลไว้โดยชัดแจ้ง จึงต้องเป็นไปตามกฎหมายลักษณะอาญา

ที่ประชุมลงมติเป็นเสียงข้างมากกว่า ตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลพิเศษ พ.ศ.๒๔๗๖ ที่ว่าคำพิพากษาของศาลพิเศษนี้เป็นเด็ดขาดบังคับคดีได้ทันทีไม่มีการอุทธรณ์ฎีกานั้น หมายความว่าเด็ดขาดในเรื่องที่จะอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไปไม่ได้เท่านั้น ถ้าคำพิพากษาให้ลงโทษจำเลยถึงประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตแล้ว ต้องนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตบังคับตามคำพิพากษาอีกชั้นหนึ่ง

ปิดประชุมเวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา

(ลงชื่อ) เสกล บุญยัษฐิติ
ผู้จัดและเรียบเรียง